

HRVATSKO
NARODNO
KAZALIŠTE
U ŠIBENIKU

SEZONA 2012./2013.

Gaspodica Julija

August Strindberg

August Strindberg
Gospođica Julija

PREMIJERA 13. studenog 2012.

Hrvatsko narodno kazalište
u Šibeniku

PRIJEVOD Josip Kulundžić

REDATELJICA Franka Perković

DRAMATURG Goran Ferčec

SCENOGRAF Ivo Knezović

KOSTIMOGRAFKINJA Marita Čopo

OBLIKOVATELJ SVJETLA Joško Bakula

ŠAPTAČICA Julia Martinović

INSPICIJENT Sergej Mioč

SAVJETNICI ZA GLAZBU Jakov Bilić

Paško Zoričić

ULOGE

GOSPOĐICA JULIJA Nataša Dangubić

JEAN Mladen Kovačić

KRISTINA Franka Klarić

VODITELJ TEHNIČKE SLUŽBE Boris Radić

MAJSTORI SVJETLA I TONA Joško Bakula
Živko Gulin

ŠMINKER Rade Periša

FRIZERKA Miljenka Mikulandra

GARDEROBIJERKA Danijela Trklja

SCENSKI DJELATNICI Pavle Karega
Frane Celić

GRAFIČKO OBLIKOVANJE Zoran Diklić

FOTOGRAFIJE Željko Krnčević
Matko Jakelić

ORGANIZACIJA, PROMIDŽBA I MARKETING Željko Koloper
Jadranka Šestan Kostanić
Iva Radovčić

August Strindberg

Johan August Strindberg (Stockholm, 22. siječnja 1849. – Stockholm, 14. svibnja 1912.), švedski književnik, slikar i fotograf.

Jedan je od najpoznatijih švedskih autora, zacijelo i najplodniji s gotovo sedamdeset svezaka sabranih djela. Smatra se jednim od tvoraca modernoga kazališta.

U svojim autobiografskim djelima, posebice romanu *Služavkin sin*, svoje je djetinjstvo prikazivao težim no što je uistinu bilo. Radio je kao kućni učitelj, činovnik u telegrafskom uredu, glumac, bibliotekar, novinar, a okušao se i u studiju medicine i alkemiji.

Pisao je romane, novele, kratke priče, pjesme, kritike, pisma, ali je najveću vrijednost postigao dramama, posebice naturalističkim, na primjer *Gospođicom Julijom* kojoj prethodi *Predgovor* (Förord), značajan manifest naturalizma; dok se drame *Igra snova* i *Sablasna sonata* smatraju pretečom ekspresionizma.

Tijekom života imao je razne uzore, od Nietzschea i Swedenborga do Shakespearea. Opus mu se može sažeti u tri tematska pravca: kriza u suvremenom društvu što podrazumijeva odnos između muškaraca i žena, obiteljski problemi, moral, hipokrizija, industrijalizacija i urbanizacija, problemi radničke klase... Drugi su povijesne teme, tematizirane prvenstveno u povijesnim dramama o švedskim vladarima i značajnim povijesnim ličnostima. Treći pravac je misticizam i okultizam, okrenut duhovnim vrijednostima te promišljanju života i smrti.

Kritika ga uporno ne prihvaća. Razočaran kulturnim stanjem u Švedskoj odlazi u Pariz 1883., a odatle u Švicarsku, no brzo se vraća i, iako će imati još nekoliko izleta van Švedske, nadalje će se uglavnom seliti unutar domovine.

Najpoznatije su mu drame naturalističkog

ciklusa: *Otac* (Fadern), *Gospođica Julija* (Fröken Julie) i *Vjerovnici* (Fordringsägare).

Njegov se opus sastoji od približno šezdeset drama, deset romana, deset zbirki novela i osam tisuća pisama.

Umro je u 63. godini u tzv. Blå Tornetu u Stockholmu, gdje je danas muzej njemu u čast.

Dijalog bez zaštitne mreže

U kratkom periodu između 1887. i 1889. godine August Strindberg (1849. -1912.) napisat će tri drame koje će svojim formalnim i estetskim obilježjima zauzeti središnje mjesto u povijesti drame i kazališta kao primjeri čistog naturalističkog pisma. To su *Otac*, *Gospođica Julija* i *Vjerovnici*. U istom periodu, za vrijeme prvog, od ukupno tri braka, započet će kod njega proces psihičke bolesti koji će ga u kratkom vremenu baciti u stanje ljubomornog ludila. Mentalna rastrojenost kasnije će dovesti do raspada braka čime će započeti razdoblje učestalih napada šizofrenije koja se osim kroz ljubomoru manifestirala i kroz misli o proganjanju, ugroženosti, zatim kroz sklonost čudnim znanstvenim i alkemijskim studijama, da bi pred zatišje, krajem 1897., kulminirala mnoštvom halucinatornih i paranoičnih doživljaja. Opisana stanja Strindberga su potpuno iscrpljivala, ali su ga istovremeno i poticala na veliku produktivnost. Žestok nemir koji ga tada obuzima, neizdrživ pritisak okoline i osobno uvjerenje da ga vlastita žena želi otrovati, nagone ga na višegodišnje izbjavanje iz Švedske, na godine rastrojenog lutanja, putovanja i bijega.

Kao centralno djelo tog nespokojnog ali kreativnog perioda, prije faze ekspresionizma prema kojoj će ga odvesti spomenuta mentalna rastrojenost, stoji drama *Gospođica Julija* napisana 1888. Niz je osobnih, formalnih i poetičkih razloga zbog kojih se taj kratki komad, podnaslovljen *naturalistička tragedija*, nameće i kao reprezentativno djelo autora i kao paradigmatičko djelo cijelog tog razdoblja povijesti drame. *Fröken*

Julie nastala je u pri kraju ključnog perioda razvoja karaktera i početka bolesti kad Strindberg u odnosu sa ženama pokušava razriješiti nagonu konfuziju koju mu je ostavila dominantna majka, zbog koje se cijelog života osjećao kao "nikad dovršen individuum"⁽¹⁾. Nemogućnost da mentalnu prisutnost majke zadrži dalje od žena koje susreće, razvija bezgraničnu mržnju prema njima. Cijelo je to razdoblje obilježeno dominacijom ženskog subjekta i Strindbergovim pokušajima da od njega pobjegne, istovremeno imajući emocionalnu potrebu vratiti mu se i biti uz taj subjekt, uz ženu. To šizofreno stanje odbijanja subjekta i žudnje prema istom formirat će kod Strindberga specifičan oblik kritike ženskog spola u povijesti književnosti poznat kao *Strindbergov antifeminizam*.

U *Bračnim pripovijestima* iz 1885. zbog napada na ženski spol Švicarske novine toliko će ga prozivati da će morati napustiti Švicarsku. U tom razdoblju piše; "Zabranjena je prodaja mojih knjiga i proganjan sam od grada do grada, bježim u Francusku. U Parizu su od mene pobjegli moji raniji prijatelji.

Sklapaju s mojom ženom savez protiv mene. Opkoljen poput životinje mijenjam poprište bitke, gotovo osiromašen, stižem u neutralnu luku u selu umjetnika u okolici Pariza."⁽²⁾

Važno je za daljnje razumijevanje odnosa u *Gospođici Juliji* jasnije odrediti pojam antifeminizma u odnosu na što i kako ga je mogao misliti Strindberg. Njegov je antifeminizam prije patološki nego ideološki. To znači da prije same ideje o kritici ženskog spola Strindberga zaposjeda iracionalni strah od žene kao snažnog subjekta. Prije antifeminizma kao stava, kod Strindberga, dolazi psihoza.

Problematiku straha od žena, on će kasnije racionalizirati i elaborirati u okvirima onoga što je i danas moguće smatrati definicijom antifeminizma, kao društvenog, uglavnom, ali ne isključivo, muškog protivljenja ravnopravnosti spolova, ženskoj emancipaciji i djelovanju u javnoj sferi, pravu na reorganizaciju privatne sfere, pravu žena na kontrolu vlastitog tijela i pravima žena uopće.

Problematiku ženskog pitanja Strindberg će s jedne strane promatrati kroz ekonomski odnos koji će uključivati pitanja konkurencije i iskorištavanja muškarca, dakle, pitanja moći, a s druge strane kroz problematiku nesloge između žene i muškarca po pitanju spolnog odnosa, odnosno, identitetske nekompatibilnosti koju taj odnos nosi. Čista je ljubav proturječje, kaže on, i nastavlja: "Može li nastati i trajati prijateljstvo među spolovima? Samo prividno, jer oba su spola rođeni neprijatelji... Duhovni brak je nemoguć jer vodi k ropstvu muškarca: taj brak se onda brzo gasi. Duhovni brakovi mogu se uspostaviti samo između manje-više nespolnih; I gdje postoji takav brak, može se zamijetiti nešto abnormalno... Odvratnost, različitost nazora, mržnja, prezir, mogu pratiti istinsku ljubav."⁽³⁾

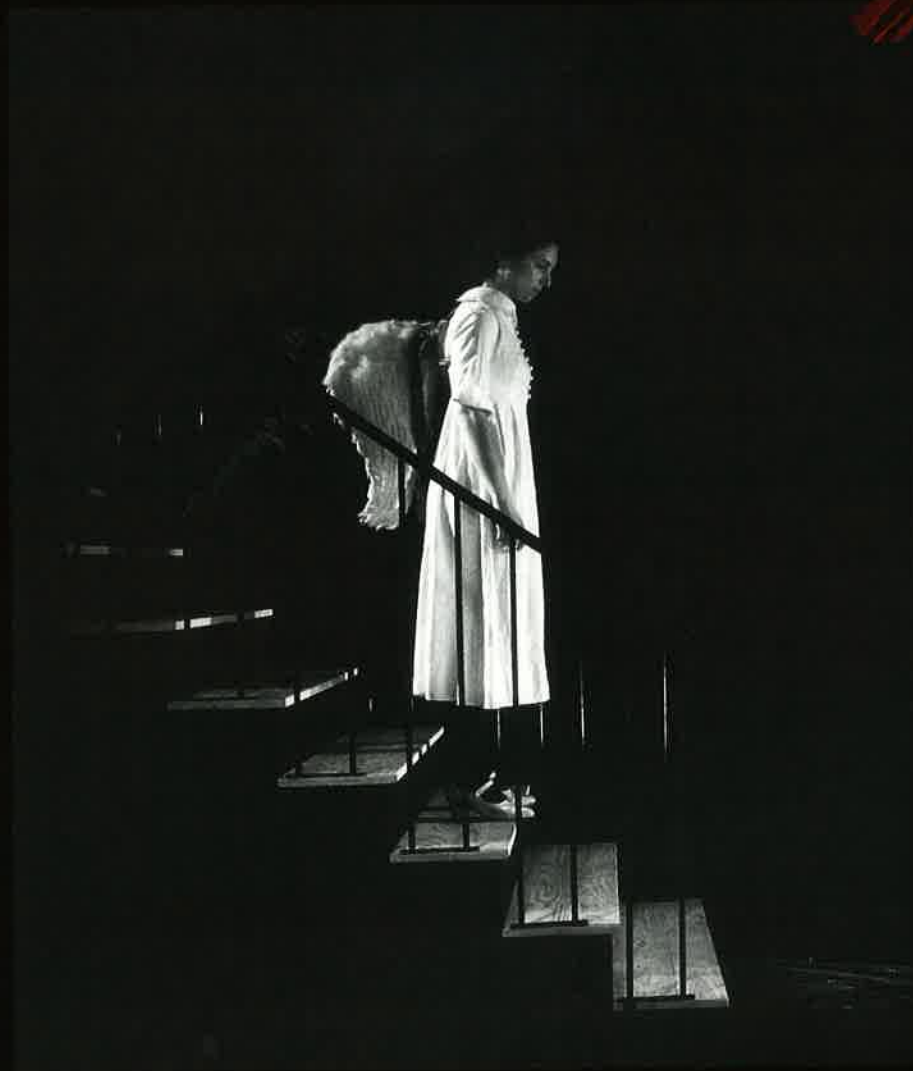
Opisano ludilo, te strah i osjećaj inferiornosti koji iz njega proizlaze, u bitnome će odrediti autorov mrziteljski odnos prema ženskim likovima u njegovim dramama. *Gospođica Julija* najosobnija je Strindbergova drama u kojoj autor otkriva i prenosi niz intimnih, autobiografskih citata. Drama je to s tri lica, Julijom, Jeanom i Kristinom, smještena u ivanjsku noć 1874. Događa se na grofovskom imanju i uvriježeno je komparativno mišljenje kako je tematska okosnica drame odnos hijerarhija moći na nekoliko razina; Julija po klasnoj pripadnosti superiorna Jeanu, Jean po hijerarhiji namještenja superioran Kristini, ali istovremeno kao predstavnik muškog spola superioran Juliji, te nad svima njima simbolička ali dominirajuća pojava Grofa. Strindberg u dramske situacije *Gospođice Julije* preslikava sve okidače vlastitog ludila, pri čemu nije moguće jasno i bez dvojbe definirati što od njegova ludila pripada kojemu od likova. Nemoguće je Strindberga ideologa, Strindberga bolesnika, Strindberga pjesnika pronaći samo u Juliji ili Jeanu. Šizofrenost samog autora zapravo gradi heterogenost odnosa između njegovih likova i njihovo međusobno preslikavanje iz jedne u drugu dramsku situaciju. Hladni oportunistički upisan u Jeana možda je Strindbergov strah za vlastitu socijalnu kategoriju, dok je Julijina potreba za emocionalnom afirmacijom intimna potreba za bijegom od prošlosti i naslijeđenih inhibicija. Medusobno po-

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE U ŠIBENIKU

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE U ŠIBENIKU

ništavanje koje likovi kroz komad jedno drugome priređuju zapravo je Strindbergov vlastiti simptom. Duševni poremećaj od kojeg je bolovao uzrokovao je kod njega radikalnu promjenu svjetonazora i razvio naviku da uništava sve u što vjeruje.

Tako na primjer, u mladim danima zakleti "mrzitelj katoličanstva" pod utjecajem psihoze počinje se zanositi katoličanstvom, pa tako na samom kraju *Gospođice Julije* tema vjere i boga postaje jedan od dominantnih dramskih sukoba. Prijelazi likova iz krajnosti i krajnost, stalno započinjanje novih situacija, neprestano očekivanje nekog svojstva u onom drugom, neke promjene koja neće razočarati, nekog iznenađenja, sve to preslikava razlomljenu psihu njenog autora.

Upravo zato što je crpio iz skladišta osobnih nevolja, Strindberg u *Gospođici Juliji* kreira novu vrstu tretmana karaktera i dijaloga. Svjestan da naturalizam traži od njega da "modernizira formu u skladu sa zahtjevima koje će ljudi našeg vremena postaviti novoj umjetnosti"⁽⁴⁾, otvara prostor novom oblikovanju lica pa ih naziva *beskarakternima*. Beskarakternost koji opisuje Strindberg najlakše je objasniti kao heterogeni karakter koji za vrijeme trajanja drame prolazi kroz stalnu mijenu i bezbroj emotivnih i psiholoških nijansi. Ono što Strindberg naziva beskarakternošću zapravo je poželjan odmak od monotonog, jednoličnog, tromog obrasca dramskog karaktera 19. stoljeća u karakter suvremenog, novog dramskog lica. Takav je karakter tražio i specifičnu formu dijaloga, o kojoj u jednom svom tekstu sam autor kaže: "Što se tiče dijaloga, tu sam unekoliko prekinuo s tradicijom time što svoje ličnosti nisam učinio katehetama koji sjede i postavljaju glupa pitanja da bi izazvali glupu repliku.

Izbjegao sam simetričan, matematički, na francuski način konstruiran dijalog, i pustio mozgove da rade neometano, kao što to čine u stvarnosti (...) i zato dijalog luta, snabdije se u prvim scenama materijalom koji se poslije preradi, ponovo uzima, ponavlja, razvija i opet upotrebljava, slično temi u nekoj kompoziciji."⁽⁵⁾

Da bi se dodatno održala i naglasila kvaliteta

tog *slučajnog govora* i održala napetost odnosa koji takav dijalog proizvodi, u radu na ovoj inscenaciji, redateljsko-dramaturške intervencije u spomenutu dijalošku strukturu Strindbergovog teksta minimalne su. Uz manja izbacivanja i prilagodbe, na sceni je postavljen skoro pa integralan tekst. Radikalniji zahvati učinjeni su pri odabiru dramskih lica i njihovih funkcija. Tako je dramska funkcija vrlo bitnog lica, Kristine, svedena na scenski gestus, na djelovanje bez riječi. Razlog je tome želja da se u odnosu Julije i Jeana jasnije definira i naglasi kontinuitet psihološke radnje i dramskog sukoba. Oduzimanjem replika Kristini i uspostavljanjem funkcije prisutnog ali nijemog svjedoka formira se novo polje napetosti. Kristinini povremeni ulasci na scenu podsjetnik su na ograničeno polje djelovanja u kojem su se Julija i Jean našli, na nemilosrdne okolnosti u koje su se međusobno doveli, podsjetnik su na sile jače od njih, na strpljivi i nemilosrdni svijet koji samo čeka da izadu, jednom rječju, podsjetnik su na društvo.

S tako nijemom Kristinom sukob između Julije i Jeana više nema snažnog antipoda, sugovornika koji bi ponudio racionalni argument, koji bi zdravorazumski intervenirao u situaciju i na trenutak je ublažio. Jedini suparnici na sceni ostaju Julija, Jean i sve što vrijeme i mjesto na kojem su se našli, nosi sa sobom. Ogoļjivanjem radnje na samo dva dramska lica dramaturški se potencira stanje nekontroliranog sukoba, izvedba bez zaštitne mreže, čime se otvara put njihovom međusobnom uništenju bez zadržske.

Goran Ferić

¹ Karl Jaspers, *Strindberg i Van Gogh, Naklada Ljevak, Zagreb, 2004.*, str. 124

² *Ibid.*, str. 66

³ *Ibid.*, str. 131

⁴ Rejmond Vilijams, *Drama od Ibzena do Brehta, Nolit, Beograd, 1979.*, str. 91

⁵ *Ibid.*, str. 93

Franka Perković

Rođena je 1969. godine u Zagrebu. Studirala Komparativnu književnost i Filozofiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, diplomirala Kazališnu režiju i radiofoniju na ADU u Zagrebu.

Od 2001. do 2012. godine s Dorom Ruždjak osniva i volonterski vodi kazališnu družinu KUFER - platformu mladih umjetnika u čijih je 25 kazališnih produkcija sudjelovalo preko stotinu kazališnih umjetnika najmlađe generacije.

Od 2009. godine zaposlena je na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu kao docent na odsjeku Glume.

Važnije režije: M. Krleža: *Adam i Eva*, Tvornica «Jedinstvo», Zagreb; D. Mihanović: *Ma i Ta*, DKD; J.B.P. Moliere: *Don Juan*, HNK, Split; *Čitač*, performans, Bogovićeve ulica, Zagreb; I. Sajko: *Naranča u oblacima*, HNK, Osijek; autorski projekt *Glasovi s ulice, daleke trube*, HNK, Zagreb; D. Mihanović: *Žaba*, Teatar ITD; E. Humperdinck: *Ivica i Marica*, opera-bajka, DKD; I. Sajko: *Europa*, ZeKaeM; N. Mitrović: *Jebote, koliko nas ima*, SK Kerempuh; H. Sigurjonsson: *Naš dečko*, GK Gavella; A. Ayckbourn: *Normanovska osvajačnja*, Teatar Ludens, Koprivnica; Y. Reza: *Bog masakra*, Teatar Rugantino, Zagreb; M. Krleža, *Balade Petrice Kerempuha*, GK Gavella, Zagreb; T. Zajec: *Spašeni*, DLJI, Dubrovnik; J. Buchan/A. Hitchcock: *39 stepenica*, Hrvatsko kazalište Pečuh, Mađarska/Teatar Ludens/Kazalište Virovitica; S. Sandić/O. Lozica/V. Klepica: *Tales of Two Cities*, NUWRITE, Teatar ITD; V. Klepica: *Nebo je sivo...*, KUFER, Zagreb.

Za svoj rad do sada je primila niz nagrada: Nagradu Marulićevih dana u Splitu za režiju predstave *Adam i Eva*, 2002. godine; Nagradu hrvatskog glumišta za najbolju predstavu u cjelini, 2006. godine, za predstavu *Žaba* prema tekstu Dubravka Mihanovića; Nagradu Marulićevih dana za najbolju predstavu u cjelini, 2006. godine, za predstavu *Žaba*; Nagradu na Festivalu glumca u Vinkovcima za najbolju predstavu u cjelini, 2011. godine, za predstavu *39 stepenica*.

Goran Ferčec

Rođen u Koprivnici 1978., živi i radi u Zagrebu. Studirao Povijest umjetnosti i poljski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Diplomirao dramaturgiju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Pisac, dramaturg i suradnik na izvedbenim i kazališnim projektima.

Suosnivač Dramaturškog kolektiva (dk), inicijative koja se bavi promocijom izvedbenih tekstova mladih hrvatskih autora.

Kao dramaturg surađivao na mnogim plesnim i kazališnim projektima od kojih su najrecentniji: *2žene2brata2metra*, autorica Aleksandra Janeva Imfeld, INK, Pula, 2009., *Generacija 91-95*, redatelj Borut Šeparović, ZeKaeM, Zagreb, 2009., F.M. Dostojevski/A. Camus: *Bjesovi*, redatelj Janusz Kica, HNK, Zagreb, 2010., *Nastup*, koreograf Matija Ferlin, Studio za suvremeni ples/ZeKaeM, Zagreb, 2010., *Kiklop*, redatelj Ivica Buljan, Scena Gorica, 2010., *Vatrotehna*, redatelj Borut Šeparović, ZeKaeM, Zagreb, 2010., *Mauzer*, redatelj Borut Šeparović, ZeKaeM, Zagreb, 2011., *Sad Sam Lucky*, redatelj i koreograf Matija Ferlin, Centre National de la Danse – Paris/Zagrebački plesni centar, 2012.

Izvedbene, prozne i teorijske tekstove objavljivao u domaćim i stranim magazinima; Frakcija, TkH-TeorijaKojaHoda, Kretanja, Scena, Kazalište, Buchkultur i na Trećem programu hrvatskog radija. Autor je romana *Ovdje neće biti čuda* objavljenog 2011. godine u nakladničkoj kući Fraktura. Njegov izvedbeni tekst *Pismo Heineru Mülleru* u režiji Bojana Dorđeva premijerno je izveden u Zagrebačkom kazalištu mladih u sezoni 2011./2012.

Nataša Dangubić

Rođena u Dubrovniku 1974. Diplomirala na odsjeku glume na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Članica je ansambla Teatra &TD. Suradivala s mnogim eminentnim redateljicama i redateljima; Sašom Božićem, Oliverom Frljićem, Tomijem Janežićem, Bobom Jeličićem Joškom Juvančićem, Ivicom Kunčevićem, Miranom Kurspahićem, Paolom Magellijem, Frankom Perković, Natašom Rajković i drugima.

Ostvarila je mnoge zapažene uloge u predstavama s kojima je gostovala na mnogim domaćim, europskim i svjetskim festivalima, te osvojila niz nagrada; Nagrada za najbolju mladu glumicu na festivalu glumca u Vinkovcima, Nagrada za najbolju mladu glumicu i Nagrada za najbolju glumicu na Festivalu malih scena u Rijeci, Nagrada na Festivalu komornog teatra Zlatni Lav u Umagu. Niz uloga ostvarila je na filmu i televiziji.

Mladen Kovačić

Mladen Kovačić rođen je 1983. godine u Virovitici. Nakon završene Matematičke gimnazije 2004. upisuje Akademiju dramskih umjetnosti u Zagrebu, odsjek gluma. Diplomirao je 2009. godine.

Od početka studija stipendist je *Kazališta Virovitica*, a prve profesionalne glumačke zadatke odigrao je na sceni Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu gdje je igrao u predstavama *Park*, *Botha Straussa* u režiji Janosa Szikore 2007., te *I konje ubijaju, zar ne?* Horace McCoya u režiji Ivica Boban, 2008.

U Kazalištu Virovitica debitirao je u ulogom u predstavi *Woyzeck* Georga Buchnera u režiji Same M. Streleca, 2009. Uloga Jojoa u predstavi *Srce boksača* prva mu je velika uloga za koju je na 12.

susretu profesionalnih kazališta za djecu i mlade HC ASSI-TEJ u Čakovcu 2009. zajedno s kolegom Draškom Zidarom osvojio Nagradu za najbolje glumačko ostvarenje. Na 18. Festivalu glumca dobio je nagradu Ivo Fici za najbolje glumačko ostvarenje mladom glumcu do 28 godina za uloge Voditelja, Novinara, Špijuna i Seljaka u predstavi *39 stepenica* Johna Buchana/Alfreda Hitchcocka/Patricka Barlowa u režiji Franke Perković. Na 12. Naj, naj, naj Festivalu 2012. osvojio je nagradu za najboljeg glumca festivala u predstavi Nicka Wooda *Znaš li zviždati, Johanna?*

Franka Klarić

Rođena u Šibeniku 1987. godine. Diplomski studij glume završila 2010. godine na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Igrala u predstavama: F.M. Dostojevski: *Idiot*, redatelj Ivan Plazibat, Teatar &TD, Zagreb, 2008., M. Nola: *Fantazija*, redateljica Nina Klefin, HNK, Šibenik, 2008., *Na taraci*, redatelj: Joško Juvančić, DLJI, 2009., J.B.P. Molière/M. Nola: *Škrtičina*, redatelj Zoran Mužić, HNK, Šibenik, 2009., Sanja Pilić: *Sasvim sam popubertetio*, redateljica: Aida Bukvić, Žar Ptica, 2009., M. Nola: *Buratino*, redateljica Nina Klefin, HNK, Šibenik, 2010., *Teška*, redatelj: Bobo Jelčić, ADU, 2010., *Radio Kundera*, prema motivima romana *Nepodnošljiva lakoća postojanja* M. Kundera u adaptaciji Vedrane Klepice, u režiji Helene Petković, Teatar &TD, Zagreb, 2011., A.P. Čehov: *Prosidba/Medvjed*, redatelj Zoran Mužić, HNK, Šibenik, 2011., B. Brecht: *Pir malograđana*, redatelj Dražen Ferenčina, HNK, Šibenik, 2012.

Zapaženi televizijski angažman ostvarila je ulogom u seriji *Loza* u koprodukciji HRT-a i produkcijske kuće Drugi plan.

Ivo Knezović

Rođen u Imotskom, odrastao u Metkoviću. Diplomirao na Zagrebačkom arhitektonskom fakultetu. Djeluje kao kazališni i televizijski scenograf i oblikovatelj svjetla, te kao scenograf rock koncerata i video spotova. Član je Udruženja arhitekata hrvatske, ULUPUH-a i Udruženja slobodnih umjetnika hrvatske. Profesor je scenografije na Tekstilno-tehnološkom fakultetu u Zagrebu.

Radovi na dramskim predstavama uključuju: Krleža *U Agoniji* (HNK Mostar), Smoje *Roko i Cicibela*, Tomić *Ništa nas ne smije iznenaditi*, Gogolj *Mrtve duše* (SK Kerempuh, Zagreb), Horvath *Don Juan se vraća iz rata* (HNK Varaždin), Dürrenmatt *Posjet stare dame*, Eshil *Orestija* (Dubrovačke ljetne igre), Moliere *Don Juan*, Shakespeare *Oluja* (Nagrada Rudolf Bunk), Bojčev *Pukovnik ptica*, Čehov *Ujak Vanja* (HNK Split), Kušan *Čaruga* (ZGK Komedijska, Zagreb), Špišić *Jug 2*, Feydeau *Gospodin Lovac*, Thomas *Osam žena*, Sajko *Naranča u oblacima* (HNK Osijek), Marquez *Pukovniku nama tko pisati*, Stopard *Rosencrantz i Guidenstern su mrtvi* (Splitsko ljetno), Presnyakov *Terorizam* (SLG Celine), Orton *Što je vidio batler* (Nagrada zlatni smijeh), Lorca *Krvava svadba* (SNG Maribor), Šovagović *Ptičice*, Matešić *Sinovi umiru prvi*, Čehov *Ivanov*, Bulgakov *Majstor i Margarita*,...

Radovi na glazbenim i opernim predstavama uključuju: Stravinsky *Priča o vojniku* (Samoborska glazbena jesen), Šipuš *Mlada žena* (Zagrebački bienalle), Puccini *Madam Butterfly*, Verdi *Traviata*, Bersa *Oganj* (Nagrada hrvatskog glumišta, Nagrada Ljubo Babić), Ravel *Dijete i čarolije*, Mascagni *Cavalleria rusticana*, Leoncavallo *Pagliacci*, Bizet *Carmen* (HNK Zagreb), Offenbach *Lijepa Helena* (nominacija za Nagradu hrvatskog glumišta) (HNK Osijek), Honegger *Ivana Orleanska na Iomači* (KD Vatroslava Lisinskog, Zagreb).

Radovi na musicalima uključuju: Masteroff *Cabaret* (SK Kerempuh, Zagreb), Webber *Jesus Christ Superstar*, Ebb/Fosse/Kander *Chicago*, McNally Yazbek *Skidajte se do kraja*, John Rice *Aida*, Barešić *Opsne veze*, Masteroff *Cabaret* (GK Komedijska, Zagreb), Ebb/Fosse/Kander *Chicago* (Theatre of Musical Comedy St. Petersburg)...

Radovi na televiziji uključuju: *Polu ure kulture*, *U vrtić u vrtić*, *Trenutak spoznaje*, *Nedjeljom u 2*, *Forum*.

Marita Čopo

Posljednjih desetak godina kao kostimografkinja potpisuje gotovo 60 predstava, a bavi se i primjenjenom umjetnošću kao kreatorica odjeće, cipela i nakita. Članica je Hrvatskog društva dramskih umjetnika. U GDK Gavella zaposlena je kao kućna kostimografkinja od 1996. Do sada je surađivala u hrvatskim i inozemnim kazalištima s mnogobrojnim renomiranim redateljima, među kojima su: Diego de Brea, Saša Broz, Aida Bukvić, Krešimir Dolenčić, Dražen Ferenčina, Dario Harjaček, Mario Kovač, Nora Krstulović, Matjaž Latin, Paolo Magelli, Želimir Mesarić, Eduard Miller, Damir Munitić, Zoran Mužić, Franka Perković, Dora Ruždjak Podolski, Aleksandar Popovski, Marco Sciacaluga, Vasilij Senjin, Samo M. Strelec, Vito Taufer, Filip Šovagović...

Radila je i na filmu s Lukasom Nolom, Danijelom Kušanom i Filipom Šovagovićem.

Dobitnica je nagrade "Zlatni smijeh" na Danima satire za sljedeće predstave: *Ilijada 2001*, redatelj Filip Šovagović, GDK Gavella, 2009., B. Brecht: *Švejk u drugom svjetskom ratu*, redatelj Diego de Brea, SK Kerempuh, 2009., te nagrade Hrvatskog glumišta za najbolju kostimografiju u predstavi J.P. Moliere: *Tartuffe*, redatelj, Marc Sciacaluga, GDK Gavella, 2010.

Joško Bakula

Joško Bakula rođen je 1966. godine u Šibeniku. Od 1986. godine zaposlen je u HNK u Šibeniku na mjestu majstora tona. Sudjelovao je u svim kazališnim projektima, što čini preko 50 premijernih izvedbi, a posebno treba istaknuti dizajn svjetla koji potpisuje u predstavama; *Ni u moru mire...*, *Antigona u New Yorku*, *Ispit, Sakaćenje*, *Ptica čudesnih krila*, *Djevojčica sa žigicama*, *Kradljivci festivala*, *Zaljubljeni lutak*, *Škrtičina* i *Kontrakcije*, te u glazbeno-plesnim spektaklima: *Zvuci i sjene*, *Duša moje sjene*, *Fantazija*, *Burattino*, *Medij*, *Kontrakcije*, *Prosidba* i *Medvjed*...

Dobitnik je nagrade Murva za oblikovanje svijetla i zvuka u Skradinu 2010. godine na festivalu Glumište pod murvom.

Svakako treba istaknuti i izuzetan doprinos kroz Međunarodni dječji festival, te mnogobrojne koncerte.

Posebno se zahvaljujemo Gradskom kazalištu Gavella u Zagrebu
na ustupanju prostora za režijske probe.

POKROVITELJI

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske
Grad Šibenik
Županija Šibensko - kninska

MEDIJSKI POKROVITELJ

Šibenski list
Radio Ritam

SPONZORI

Jadranska banka d. d.
Vinoplod vinarija Šibenik
Restoran Peškarija

NAKLADNIK

Hrvatsko narodno kazalište u Šibeniku
Kralja Zvonimira 1, 22 000 Šibenik

ZA NAKLADNIKA

Nera Gojanović Kljajić

AUTORI KNJIŽICE:

Goran Ferčec, Nera Gojanović Kljajić

TISAK

Tiskara Malenica

NAKLADA

1000 primjeraka